

مبانی قرائت و تجوید قرآن

مؤلف:

دکتر احمد فغانی

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت معلم سبزوار

فغانی، احمد، ۱۳۴۴ -

مبانی قرائت و تجوید قرآن / مؤلف: احمد فغانی؛ ویراستار: صاحبعلی اکبری. - سبزوار:

ابن‌یمین، ۱۳۸۴.

۲۳۴ ص، مصور.

ISBN : 964-8195-16-1 ریال ۱۷۰۰۰

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیفا.

کتابنامه: ص. ۲۳۱ - ۲۳۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. قرآن - - تجوید - - راهنمای آموزشی. ۲. قرآن - - قرائت - - راهنمای آموزشی. الف.

عنوان.

۲۹۷ / ۱۵۱

۲ م ۷ ف ۵ / ۷۴ BP

۶۸۵ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

مبانی قرائت و تجوید قرآن

فغانی، احمد

- مؤلف دکتر احمد فغانی
- ویراستار دکتر صاحبعلی اکبری
- نوبت چاپ: اول / ۸۴
- شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
- حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: سبزوار: مؤسسه‌ی حروفچینی سبحان، باغستانی - تلفن ۲۲۲۱۹۸۰
- ناشر: ابن‌یمین
- آدرس: سبزوار - اول خیابان حکیم - تلفن ۲۲۳۰۲۹۲ - ۰۵۷۱
- چاپ و صحافی: چاپخانه دقت
- شابک: ۹۶۴-۸۱۹۵-۱۶-۱ 964-8195-16-1
- قیمت: ۱۷۰۰ تومان

سخن ناشر

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي (عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ) وَجَعَلَ
الْقُرْآنَ مِصْبَاحاً لِكُلِّ أُمَمٍ وَ الصَّلَاةُ عَلَى نَبِيِّهِ الْأَكْرَمِ
الَّذِي يَهْدِي لِئَلَى هِيَ أَقْوَمُ وَالسَّلَامُ عَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ
مَصَابِيحِ الظَّلَمِ»

کتاب گرانقدری که پیش روی شماست، حاصل زحمات و تجربیات علمی و عملی استاد فرزانه جناب آقای دکتر احمد فغانی عضو هیأت علمی دانشگاه سبزوار در موضوع آموزش علم تجوید قرآن است؛ که به شیوه‌ای نوین و روشمند نگارش و تدوین گردیده است.

ایشان علاوه بر استفاده از بیشتر آثاری که در این موضوع منتشر شده است؛ با بهره‌گیری از تجربیات شخصی خود در تدریس چندین ساله قرائت و تجوید قرآن کریم در دانشگاه‌ها و مراکز علمی و فرهنگی دیگر موفق به نگارش این کتاب گردیده است؛ که برای آموختن تجوید قرآن از هر جهت کامل به نظر می‌رسد.

از امتیازات این کتاب آن است که با توجه به سرفصل‌های دروس دانشگاهی مدون شده است و می‌تواند مورد استفاده دانشجویان محترم رشته‌های الهیات، ادبیات عرب، علوم قرآنی، طلاب علوم دینی و قاریان محترم قرآن و معلمان و

مدرسان دینی و قرآن قرار گیرد.

همچنین برای این که خوانندگان محترم بتوانند به آسانی آموخته‌های خود را مورد تمرین و ممارست قرار دهند، جزء سی‌ام قرآن در پایان کتاب درج گردیده است.

برای نشر ابن‌یمین مایه بسی مباحثات است که این کتاب وزین را به جامعه علم و فرهنگ و دیانت تقدیم می‌دارد. امید که از فیوضیات معنوی این اثر ارجمند بهره‌مند گردد.

با سپاس

نشر ابن‌یمین

جواد جعفری‌نسب

«سیمای قرآن»

قرآن پیام روحبخش آسمانی است
 قرآن مبرا از شک و تردید و ریب است
 روشنگر اندیشه اسلام ناب است
 قرآن شفای سینه‌های دردمند است
 قرآن علی و عالی و عدل است و اعلی
 برهان و بشری و بصائر هم حکیم است
 قرآن منادی حق و قول سدید است
 مجموعه روشنگری بس ارجمند است
 زیباترین قصه‌ها در بسطن قرآن
 نور خدا و ثقل اکبر هم بشیر است
 قرآن ستون استوار دین حسق است
 قرآن چنان دریاست پایانی ندارد
 قرآن بود عهد خدا بر خلق عالم
 قرآن انیس و مونس شبهای تار است
 قرآن جلای دل صفای روح و جان است
 قرآن کلام استوار و جاودانی است
 وحی الهی، دور از نقصان و عیب است
 قرآن سراسر پند و گفتار صواب است
 قرآن دوی دردهای پرگزند است
 فرقان و هم فصل الخطاب و نور دلها
 ذکر و بلاغ و حق صراط مستقیم است
 بالای بالا پساک و تبیان و مجید است
 روح و عجب، علم و کریم و دلپسند است
 روشن‌ترین گفته‌ها شد متن قرآن
 تفصیل و ایمان و مبارک هم نذیر است
 قرآن دژ بس محکم آنین حق است
 قرآن بود زکری که نسیانی ندارد
 قرآن بود آرامش دل‌های پرغم
 قرآن برای ملت ما افتخار است
 قرآن بود گنجی که اسرارش نهان است

قرآن بود عزی که ذلت نیست در آن
 قرآن بود یکسر کلام ناب الله
 بیرون برد ما را از ظلمت او سوی نور
 از رهروان راه خود همچون پیمبر
 قرآن بود بر درها همواره درمان
 از بهر اتیان کلامی بس مهین
 آب است قرآن، جمله دنبال سرایند
 یکسر خسارت بهر جمله ظالمان است
 آن کوه گردد نرم و خاشع پیش چشمان
 روشنگری همپایه قرآن نباشد
 سیمای دین، آئینه افکار باشد
 در اختلاف احتمالی داور ماست
 پرمغز و ژرف و باطنش مانند دریا
 سرمنشاء بیداری و حلم است قرآن
 دعوت نموده بر صراط مستقیمش
 باشد بهشتی خوش مرام خویش سازد
 او را به دوزخ می کشاند همچو کفار
 هرگز نگردد کهنه قرآن از تکرر
 ایمن بود از فتنه ها همراه قرآن
 مردان حق کی با ستمگر یار گردند

قرآن بود نوری که ظلمت نیست در آن
 قرآن هدایت می کند بر بهترین راه
 قرآن شده نازل، پیمبر گشته مأمور
 قرآن شفاعت می کند در روز محشر
 در پستو قرآن شود دشوار آسان
 مجموع و همدستان شوند انس و هم جن
 توفیق این دشوار را هرگز نیابند
 سرتاسرش رحمت برای مؤمنان است
 برکوه گر نازل شود آیات قرآن
 هرگز کژی و کاستی در آن نباشد
 آیات قرآن محکم و پربار باشد
 گدایان روز فتنه قرآن رهبر ماست
 زبیده باشد ظاهرش بس نغز و گویا
 سرچشمه های دانش و علم است قرآن
 هر کس که دعوت کرد بر ذکر حکیمش
 هر کس که قرآن را امام خویش سازد
 هر کس به پشت سر نهد فرمان دادر
 هرگز نگردد سیر عالم از تدبیر
 ره گم نگردد رهرو شهراه قرآن
 یاران قرآن کی زبون و خوار گردند

هر کس نشیند بر لب دریای قرآن
 گمراهیش نقصان پذیرد سهل و آسان
 کفر و نفاق و خودسری‌ها، گمراهی‌ها
 درمان شود در پستو این مهری‌ها
 فقری نباشد سخت‌تر از فقد قرآن
 نقدی نباشد نقدتر از نقد قرآن
 هر کس که رهجوی ره الله گردد
 در پستو قرآن خداآگاه بخرد
 جوید هدایت گر کسی از غیر قرآن
 گمراه گردد ره سپارد سوی شیطان
 قرآن و عترت تا ابد با هم قرینند
 بر حوض کوثر در قیامت هم‌نشینند
 خواهی «فغانی» طی کنی گر راه فطرت
 بردار گام اندر ره قرآن و عترت

دکتر احمد فغانی

عضو هیأت علمی دانشگاه سبزوار

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	سخن ناشر.....
۵	سیمای قرآن.....
۱۷	پیشگفتار.....

فصل اول - مقدمات تلاوت قرآن

۲۳	قرآن کتاب زندگی.....
۲۷	یادگیری قرآن مجید.....
۳۰	آموزش قرآن در مکتب رسول اکرم (ص).....
۳۱	نحوه قرائت و اقراء پیامبر اکرم (ص).....
۳۴	تلاوت قرآن در قرآن.....
۳۵	اهمیت تلاوت از زبان پیشوایان دین.....
۳۸	آداب تلاوت قرآن.....
۳۹	آداب ظاهری تلاوت قرآن.....
۳۹	ادب اول: حالت تلاوت کننده قرآن.....
۴۱	ادب دوم: مقدار قرائت.....

۴۲	ادب سوم: کتابت قرآن
۴۲	ادب چهارم: نحوه قرائت
۴۳	ادب پنجم: گریستن هنگام قرائت قرآن
۴۳	ادب ششم: رعایت حق آیات قرآن
۴۴	ادب هفتم: نحوه آغاز و اتمام تلاوت
۴۵	ادب هشتم: بلند خواندن قرآن
۴۷	ادب نهم: تلاوت از روی مصحف
۴۸	ادب دهم: قرائت قرآن با صدای خوش
۴۹	ادب یازدهم: گوش فرادادن به تلاوت قرآن
۴۹	آداب باطنی تلاوت قرآن
۵۰	ادب اول: فهم اصل کلام
۵۰	ادب دوم: تعظیم متکلم «خدا»
۵۱	ادب سوم: حضور قلب
۵۲	ادب چهارم: تدبر
۵۲	ادب پنجم: تفهم
۵۳	ادب ششم: رفع موانع فهم قرآن
۵۵	ادب هفتم: تخصیص
۵۶	ادب هشتم: تأثیرپذیری
۵۷	ادب نهم: ترقی
۵۷	ادب دهم: تبری

۵۷	آداب قرائت از دیدگاه قرآن
۵۹	استعاذه
۶۳	بسمله و احکام و قواعد مربوط به آن
۶۴	فضیلت «بسم الله الرحمن الرحيم»
۶۵	آیا «بسم الله الرحمن الرحيم» جزو قرآن و آیه مستقل است
۶۶	قطع و وصل بسم الله

فصل دوم - علم تجوید و قرائت

۶۹	تجوید
۷۲	واضع علم تجوید
۷۲	ثمره‌ی علم تجوید
۷۳	برتری علم تجوید
۷۳	موضوع علم تجوید
۷۳	انواع قرائت قرآن
۷۳	تحقیق
۷۵	تحدیر
۷۶	تدویر

فصل سوم - مخارج حروف

۸۲	حروف تهجی
----	-----------

۸۳	تعداد مخارج حروف
۸۳	موضع جوف
۸۴	مخرج اول
۸۵	موضع حلق
۸۵	مخرج دوم
۸۶	مخرج سوم
۸۷	مخرج چهارم
۸۸	موضع سوم: زبان
۸۸	دندان‌ها
۹۱	مخرج پنجم
۹۲	مخرج ششم
۹۲	مخرج هفتم
۹۳	مخرج هشتم
۹۴	مخرج نهم
۹۴	مخرج دهم
۹۵	مخرج یازدهم
۹۶	مخرج دوازدهم
۹۷	مخرج سیزدهم
۹۸	مخرج چهاردهم
۹۹	موضع چهارم: شفتین

.....	مخرج پانزدهم
.....	مخرج شانزدهم
۱۰۲.....	موضع پنجم: خیشوم
۱۰۲.....	مخرج هفدهم

فصل چهارم - صفات حروف

۱۰۴.....	فوائد شناخت صفات
۱۰۴.....	تعداد و اسامی صفات
۱۰۵.....	صفات اصلی
۱۱۱.....	صفات فرعی
۱۱۸.....	صفات مختلف حروف تهجی
۱۱۹.....	تقسیم‌بندی صفات به لحاظ قوت و ضعف

فصل پنجم - احکام تفخیم و ترقیق

۱۲۱.....	احکام حروف
۱۲۱.....	تفخیم و ترقیق
۱۲۲.....	ترقیق
۱۲۳.....	قسم اول: حروفی که همواره تفخیم می‌شوند
۱۲۳.....	تفخیم حروف استعلا
۱۲۳.....	مراتب تفخیم حروف استعلا

۱۲۵	حالات مختلف حرف الف
۱۲۷	ترقیق حروف استفال
۱۲۸	احکام لام جلاله الله
۱۳۰	تفخیم و ترقیق راء
۱۳۰	تفخیم راء
۱۳۱	تفخیم راء ساکنه
۱۳۳	احکام ترقیق راء
۱۳۵	استثناءات ترقیق راء

فصل ششم - ادغام و انواع آن

۱۳۷	ادغام
۱۳۹	ادغام تام و ناقص
۱۴۰	روابط حروف با یکدیگر
۱۴۱	ادغام متمائلین
۱۴۲	ادغام متجانسین
۱۴۳	ادغام متقاربین

فصل هفتم - تنوین، نون ساکنه و میم ساکنه

۱۴۵	احکام تنوین و نون ساکنه
۱۴۵	تفاوت تنوین و نون ساکنه

۱۴۷	 اظهار
۱۵۰	 ادغام
۱۵۳	 انقلاب: قلب به میم
۱۵۴	 اخفاء
۱۶۰	 احکام میم ساکنه
۱۶۱	 ادغام
۱۶۱	 اخفاء
۱۶۳	 اظهار

فصل هشتم - مدّ و انواع آن

۱۶۵	 احکام مدّ و قصر
۱۶۵	 تعریف مدّ و قصر
۱۶۷	 میزان کشش صوت
۱۶۷	 عوامل ایجاد مدّ
۱۶۸	 انواع مدّ
۱۶۸	 مدّ اصلی
۱۶۸	 مدّ فرعی
۱۶۸	 مدّ متصل
۱۶۹	 علت نامگذاری این نوع مدّ به مدّ متصل
۱۷۰	 مدّ منفصل

۱۷۱	مَدّ بدل
۱۷۲	مَدّ لازم
۱۷۵	مَدّ عارضی
۱۷۵	مَدّ لین

فصل نهم - هاء ضمیر و احکام آن

۱۷۷	احکام هاء ضمیر
۱۷۸	اشباع
۱۷۸	عدم اشباع
۱۷۸	شروط اشباع هاء ضمیر
۱۷۹	طریقه شناختن حرکت هاء ضمیر با اشباع
۱۷۹	علامت هاء ضمیر با اشباع
۱۸۱	شروط عدم اشباع هاء ضمیر
۱۸۲	انواع دیگر هاء
۱۸۲	هاء جوهری یا ذاتی
۱۸۳	هاء سکت

فصل دهم - وقف و ابتداء

۱۸۵	وقف
۱۸۷	کیفیت وقف بر آخر کلمات

۱۸۷	وقف به اسکان
۱۸۸	وقف به روم
۱۸۸	وقف به اشمام
۱۸۹	وقف به الحاق
۱۸۹	وقف به حذف
۱۹۰	وقف به اثبات
۱۹۰	وقف به ادغام
۱۹۰	وقف به نقل
۱۹۱	تقسیم کلی وقف
۱۹۱	وقف اضطراری
۱۹۱	وقف اختباری
۱۹۲	وقف اختیاری
۱۹۳	وقف تام
۱۹۴	وقف کافی
۱۹۵	وقف حسن
۱۹۷	وقف قبیح
۲۰۱	علامت وقف (رموز سجاوندی)
۲۰۹	فهرست منابع و مأخذ

پیشگفتار

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا. ^(۱) كِتَابٌ أُخْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ. ^(۲) لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ. ^(۳) وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ. ^(۴) عَلَى قَلْبِهِ، بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ. ^(۵) لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا. ^(۶) وَ عَلَى آلِهِ الْمُصْطَفِينَ الْأَخْيَارِ الَّذِينَ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَ طَهَّرَهُمْ تَطْهِيرًا.

الحمدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَّمَ الْقُرْآنَ ^(۷) وَ زَيَّنَ الْإِنْسَانَ بِنُطْقِ اللِّسَانِ. فَطُوبَى لِمَنْ يَتْلُوهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ ^(۸) وَ يُوَاطِبُ آثَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافَ النَّهَارِ عَلَى دِرَاسَتِهِ وَ هُوَ كَلَامُ اللَّهِ تَعَالَى الَّذِي أَنْزَلَهُ عَلَى عَبْدِهِ وَ رَسُولِهِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْعَرَبِيِّ الْمُخْتَارِ الْمُرْتَضَى، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ.

حمد و ستایش سزاوار و شایسته‌ی خداوند دانا و تواناست که با فرو فرستادن

۲ - هود (۱۱): ۱

۱ - كهف (۱۸): ۱

۴ - شعراء (۲۶): ۱۹۳

۳ - فصلت (۴۱): ۴۲

۶ - فرقان (۲۵): ۱

۵ - شعراء (۲۶): ۱۹۵

۸ - بقره (۲): ۱۲۱

۷ - الرحمن (۵۵): ۲

قرآن، به وسیله‌ی پیامبر گرامی اسلام (ص)، انسان را به رشد و سعادت رهنمون ساخت تا در سایه‌ی توجه و پیروی از این نسخه‌ی بی‌بدیل، کمال مطلوب روحی و جسمی خود را فراهم کند و ارزش‌های نهفته در وجود خویش را به منصه‌ی ظهور برساند و پیوسته شکرگزار واقعی نعمت‌های بی‌حد و حصر او گردد.

درود و صلوات بی‌پایان و فراوان بر خاتم پیامبران باد، که قلبش صحیفه‌ی کلام نور شد و رسالت پروردگارش را به جهانیان ابلاغ فرمود و در راه ابلاغ رسالت و تثبیت اصول آن، رنج‌ها برد و کوشش‌های فراوان کرد و حدود بیست و سه سال در راه اعتلاء کلمه‌ی توحید و توحید کلمه، کوشش و تلاش پایدار نمود و رنج‌ها و ناملایمات بسیاری را در این مسیر بر خود هموار ساخت.

درود بر او که مسؤولیت سنگین آموزش این کتاب بزرگ را به دوش کشید و تا آخرین لحظات حیات، از تلاوت و بیان احکام و حکمت‌ها و اخبار غیبی و تعلیم علوم و معارف آن دمی نیاسود تا درهای فضیلت و کمال را به روی اهل علم گشود و بذل عدل و داد را در زمین افشاند و کاخ‌های پوشالی سست بنیاد ظلم و جهل را لرزاند.

خداوند این قرآن عظیم را در حالی نازل فرمود که: روشنگر راه تقوی پیشگان است^(۱)، و هیچ خشک و تری نیست، مگر این که در این کتاب مبین نهفته است^(۲)، و به استوارترین طریقه و بهترین شیوه هدایت می‌کند^(۳)، و شفای جسم و جان و

۱ - بقره (۲): ۲

۲ - انعام (۶): ۵۹

۳ - اسراء (۱۷): ۹

رحمت اهل ایمان می باشد^(۱)، و هیچگونه نادرستی در آن نیست^(۲)، و بهترین سخن الهی^(۳)، و ذکر و یادآوری است^(۴)، و برترین موعظه و پند الهی می باشد^(۵)، و از سنگینی خاصی برخوردار^(۶)، و دارای برکت و خیر کثیر است^(۷) و اگر برکوه نازل می شد، از خوف و خشیت خدا، خاشع و متلاشی می گشت^(۸).

رسول خدا (ص) در باره ی آن فرموده: قرآن هدایت از گمراهی و روشنگری از نابینایی و مایه ی جبران شدن لغزش ها و نوری برای تاریکی ها و افشاکننده ی بدعت ها و نگه دارنده ی از هلاکت دین و دنیا و نشان دهنده ی گمراهی ها و بیان کننده ی فتنه ها و پل گذشتن از دنیا به آخرت است^(۹).

پس هرگاه که فتنه ها و آشوب ها بسان پاره های شب تار شما را فرا رسد، بر شما باد پناهنده شدن به قرآن، که شفاعت کننده ای است پذیرفته شده و گزارشگری است تصدیق گردیده و هر آن کس که آن را پیش روی قرار دهد، به سوی بهشت رهبریش کند و هر کس آن را پشت سر افکند، به سوی جهنم سوقش دهد^(۱۰).

و امیرمؤمنان فرمود: قرآن را بیاموزید که بهار دل هاست و از نور آن شفا جوید که شفابخش سینه هاست و تلاوتش را نیک به جای آرید که سودمندترین

۲ - زمر (۳۹): ۲۸

۱ - اسراء (۱۷): ۸۲

۴ - یس (۳۶): ۶۹

۳ - زمر (۳۹): ۲۳

۶ - مزمل (۷۳): ۵

۵ - یونس (۱۰): ۵۷

۸ - حشر (۵۹): ۲۱

۷ - انعام (۶): ۹۲

۹ - اصول کافی، کتاب فضل القرآن، حدیث ۸.

۱۰ - همان، حدیث ۲.

حکمت هاست. (۱)

پس باید این کتاب عزیز را در تمام شوون زندگی به کار بندیم و سینه‌هایمان را از گنجینه‌های علوم و معارف بی‌پایانش پر کنیم و از سرچشمه زلال حکمتش سیراب شویم و از کسانی نباشیم که بجای اخذ این کتاب انسان‌ساز، آن را مهجور (۲) کرده و در حق آن جفا نموده‌اند. و به جای آن که این کتاب الهی را امام و قائد خود بدانند، آن را مأموم خود قرار دادند. (۳)

به امید آن روز که وعده‌ی خداوند تحقق یابد و امام قائم (ع) بپاخیزد و احکام قرآن را موبه‌مو، اجرا کند و حدود آن را زنده و شاداب گرداند.

اکنون که به برکت برپایی نظام مقدس جمهوری اسلامی به رهبری ابرمرد عصر و احیاگر اسلام ناب محمدی (ص) حضرت امام خمینی (ره)، قرآن بار دیگر به صحنه‌ی زندگی مسلمانان بازگشته و اقبال قاطبه‌ی مردم به ویژه جوانان و نوجوانان به این نسخه‌ی رهایی‌بخش؛ روز افزون شده، بر ماست که این نعمت الهی را قدر بدانیم و بنا به توصیه‌ی رسول گرامی اسلام (ص) که «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَ عَلَّمَهُ» (بهترین شما کسانی هستند که قرآن را یاد می‌گیرند و به دیگران تعلیم می‌دهند)، و نیز این کلام گهربار که: «يَنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ لَا يَمُوتَ حَتَّى يَتَعَلَّمَ الْقُرْآنَ أَوْ يَكُونَ فِي تَعْلِيمِهِ» (شایسته است برای مؤمن که نمیرد، مگر این که قرآن را آموخته باشد، یا در حال آموختن آن باشد)، - تمام همت خویش را صرف یادگیری و

آموزش قرآن نمائیم.

کتاب «مبانی قرائت و تجوید قرآن» که پس از سال‌ها مطالعه و تحقیق و تدریس در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به زیور طبع آراسته می‌شود، تلاشی است ناقص و در عین حال مفید، که در خدمت به کتاب خدا انجام می‌شود. کتاب حاضر راهنمای خوبی در صحت قرائت قرآن کریم و زمینه‌ساز آگاهی به معارف ارزشمند این نور خاموش نشدنی است و هدف از تدوین آن جلب توجه مسلمانان و جوانان و دانشجویان به این خوان الهی و ابزار عشق و علاقه به این قاموس بزرگ اسلامی است.

نگارنده‌ی این سطور امید دارد که قاریان قرآن با بهره‌گیری وافیه از این راهنمای مختصر و تشکیل و اداره‌ی جلسات قرائت قرآن، گامی هرچند کوتاه در خدمت به قرآن بردارند، و زمینه‌ساز فهم معانی و تفکر در آیات الهی گردند و با به کار بستن تعالیم عالی‌یهی این کتاب آسمانی، اهل زمین را راهنما بوده و رستگاری دو جهان را برای خویش به ارمغان آورند.

آرزوی اصلی راقم این سطور، آن است که این خدمت ناچیز در پیشگاه خداوند مورد قبول واقع شود و رضای حضرتش را که رضایی فوق رضای او نیست، به دنبال داشته باشد، و همچنین منظور نظر علاقه‌مندان به قرآن و استادان فن قرار گیرد و چنانچه نقایصی را در آن مشاهده کردند، به شیوه‌ی کریمان در مقام رفع آن برآمده و نگارنده را آگاه سازند. و این نکته را مد نظر قرار دهند که «بزرگان خُرده به خُردان نگیرند».

از خداوند بزرگ مسألت دارم، ثوابی از این اثر ناچیز به روح پدر بزرگوارم که

همیشه ما را به گام برداشتن در راه قرآن و عترت تشویق می‌کرد، و نیز به روان پاک برادر شهیدم «عبدالعلی فغانی» که آخرین وصیتش این بود که «سرباز اسلام و قرآن باشیم» نثار گرداند.

از یگانه معبود بی‌همتا و پروردگار یکتا مسألت دارم، جان ما را به نور هدایت خویش روشن سازد و ما را با قرآن آشنا و به تلاوت و اندوختن علم قرآن و عمل به احکام آن موفق بدارد و قلوب ما را به نور علم و معرفت خویش منور سازد و صحیفه‌ی اعمال ما را از حسنات پر کند و عقیده و گفتار ما را ثابت دارد و پیغمبر اکرم (ص) و ائمه طاهرين (ع) را در روز قیامت شفیع ما گرداند و به دوستی و محبت آل محمد (علیهم السلام) نیک‌بخت و در دنیا و آخرت رستگار سازد.

خدایا چنان کن سرانجام کار تو خوشنود باشی و ما رستگار

دکتر احمد فغانی

زمستان ۸۳